

CATALUNYA NORD

joan-daniel bezsonoff

Els gats i les llengües es moren | No vull ser desegradable. No vull caure en un pessimisme estèril, però estic fart dels optimistes professionals que canten «tot lo dia» que l'escola salvarà el català a la Catalunya del Nord. La situació de la nostra parla al nord de l'Albera és desesperada.

Les escoles d'immersió lingüística, com la Bressola i Arrels, m'apareixen necessàries per salvar la llengua,

però insuficients. Una llengua s'aprèn a casa, jugant amb els companys, estimant les minyones, llegint els clàssics, mirant la televisió.

Malgrat els esforços de generacions de patriotes, l'afebliment del centralisme francès i les concessions minúscules a les llengües històriques de França, el català s'està morint a les parregueres (patís) dels masos, trist i malalt, vergonyós com un gat vell.

Sense un miracle, el català es transformarà en un llenguatge de club, en idioma crepuscular.

L'única aurora pot venir del Sud i del xoc saludable que produirà una república catalana.

El vostre combat per accedir a la plenitud nacional és també el nostre...

L'ALT EMPORDÀ

joan ferrerós

Tiffany's i la bomba | El llibre *El pacifista que volia volar la discoteca*, escrit per Joan Gasull (Viladamat, 1949) i editat per Llibres del Segle ha

irromput amb vigor perquè evoca en profunditat l'intent fallit d'atemptat contra la discoteca Tiffany's de Platja d'Aro l'estiu de 1969. L'episodi havia sobreviscut durant gairebé mig segle en els llimbs informatius perquè ningú no l'havia abordat en profunditat, i tot quedava en la memòria esbiaixada dels que recorden el fet perquè el van viure de lluny o de prop. Gasull n'ha escrit un llibre de més de dues-centes planes per explicar en detall tots els

ets i uts de l'afer. En forma de novel·la però amb dades, noms, llocs... verídics i contrastables, l'autor pot abordar la història amb suficiència perquè va viure els fets a primera línia, i ha tingut cinquanta anys per agresolar-los i il·luminar el que durant aquestes dècades ha estat sumàriament conegut com «la bomba del Tiffany's». I de passada parlar de moltes altres coses que passaven al país, i particularment a l'Empordà, durant els deu anys que van de 1965 fins als inicis de la Tercera Restauració Borbònica.

Túnel | De l'estació del TGV de Figueres a Perpinyà hi ha 44 km de via, vuit dels quals passen per la més rellevant —i cara— infraestructura de l'esmentat tram: el túnel del Pertús. Aquest vial ha estat explotat fins ara per TP Ferro, empresa hispano-francesa composta per l'espanyola ACS (Actividades de Construcción y Servicios SA) i la francesa Eiffage. Van errar els càlculs de trànsit de trens i diuen que han perdut —o han deixat de guanyar— 557,2 milions que reclamen als governs espanyol i francès, és a dir, als contribuents d'aquests dos estats. Com que ACS és de l'inefable Florentino Pérez, possiblement aca-

>> Interior de la discoteca Tiffany's de Platja d'Aro l'any 1969.

AJUNTAMENT DE GIRONA. CRDL [MARCÍ SANS PRATS]

barem pagant, com els 1.350 milions de Castor i els probables 5.500 de les autopistes fallides de Madrid.

Escombriaires | Figueres ha hagut de suportar una vaga nadalenca d'Ecoserveis —recollida d'escombraries— decretada pel sindicat majoritari Co.bas. Els treballadors d'aquesta empresa privada havien de recol·locar-se a Fisersa, l'empresa municipal de serveis, perquè els contractes finaven. L'Ajuntament i aquest sindicat, tot i els llargs mesos que han tingut per negociar —cedir ambdós— i posar-se d'acord, no ho havien fet. Els entrebancs: els d'Ecoserveis cobren entre el 40 i el 50 % més que els de Fisersa i volen conservar el sou. L'Ajuntament ho accepta, però en cas de baixa, jubilació o acomiadament el substitut serà pagat com els de Fisersa. El sindicat diu que no perquè l'Ajuntament els aniria acomiadant. El Consistori acaba acceptant l'exigència del sindicat i aquest renuncia a més dies de disponibilitat personal dels que ja tenen i a les hores extres més ben pagades del que ja són. Resaca urbana pel secretisme i pel cost d'aquest traspàs als figuerencs.

EL BAIX EMPORDÀ

puri abarca

La premsa local, en perill? | Una publicació emblemàtica de la comarca, *Àncora*. Setmanari del Baix Empordà, editada a Sant Feliu de Guíxols des de l'any 1947, ha deixat d'existir, almenys de moment. Els seus impulsors ho justifiquen per la davallada d'ingressos en vendes i en publicitat, però també s'han queixat de «manca d'informació» per part del govern local. La publicació esportiva *Chut* (1947-1949) va ser la precursora d'*Àncora*; l'equip editor va afegir el subtítol de *Semanario de la Costa Brava* l'any 1965. El grup ha convocat, al llarg de tots aquests anys, diversos concursos literaris, com ara el

puri abarca

>> **Àncora**. Setmanari del Baix Empordà, una publicació emblemàtica de la comarca, ha deixat d'existir.

Premi Enric Descayre d'investigació i recerca; el Claudi Isern de narrativa i el Margarita Wirsing de poesia marinera, tots dedicats a antics directors del setmanari. És aquesta una mostra més del declivi de la premsa local? Siguem realistes: el futur d'aquestes valuoses publicacions, sovint empeses per la voluntat d'uns quants i amb evidents manques de recursos, penja d'un fil.

Comellas, un tresor en imatges | El corçanenc Pere Comellas va ser, als anys vint del segle xx, un pioner pel que fa al patrimoni audiovisual del Baix Empordà. Filmava en 35 mil·límetres, de manera amateur, nombrosos esdeveniments, fets quotidians i tot el que li semblava digne de perdurar mitjançant les imatges que captava. Videoplay Serveis, que es distingeix per la recuperació del valuós patrimoni audiovisual de les comarques gironines, en col·laboració amb l'Arxiu Comarcal del Baix Empordà i amb el suport de la Direcció General de Patrimoni Cultural, ha reeditat l'audiovisual *Pere Comellas, 1892-1942. Un pioner empordanès*, premiat en el VIII Festival de Cine i Vídeo de Girona, que mostra el treball del corçanenc i el procés de recuperació de la seva obra. Sovint, els fons dels artífexs de l'audiovisual ama-

teur queden amagats durant anys, fins que algú, per atzar o per tenacitat, els descobreix i dona l'oportunitat al públic en general de visualitzar un autèntic tresor en imatges.

La moda del passallibres | La Biblioteca Mercè Rodoreda, de Castell-Platja d'Aro, s'ha sumat al moviment del passallibres o alliberament de llibres, una iniciativa cultural d'àmbit internacional (*bookcrossing*), molt de moda en els últims temps. Es tracta d'un intercanvi de llibres, revistes i còmics, amb la particularitat que les «transaccions» es fan en espais públics. Els llibres, degudament registrats, es deixen en llocs habilitats perquè qualsevol persona els reculli, els llegeixi i els torni a deixar, per iniciar novament el cicle. Els participants també poden fer donacions de llibres a la biblioteca, perquè siguin incorporats en el cicle. En el cas de Castell-Platja d'Aro, s'han adequat sis espais, entre el nucli d'interior, el de la costa i s'Agaró, amb la instal·lació de petites casetes inspirades en l'edifici de l'Escola de Vela del municipi. El moviment del *bookcrossing* va néixer l'any 2001, de la mà del nord-americà Ron Hornbaker, com una manera gratuïta de promoure la lectura.